

TIPY V ZAHRANIČÍ

in.ihned.cz/cr

Výstava ve Vídni

svém díle se Sperber stále znovu vracel k velkým tématům a katastrofám 20. století: šoa a odporu proti nacismu, marxismu a antistalinismu, široké oblasti podvědomí. Životem i dílem spisovatele, psychologa, pamětníka a politicky angažovaného intelektuála provádí nová výstava Židovského muzea ve Vídni. Loni v prosinci uběhlo od Sperberova narození sto let: narodil se ve východohaličském štetlu Zablotów. Před postupem ruských vojáků za první světové války uprchla rodina v roce 1916 do Vídně. O rok později se Manes Sperber přidal k socialisticky orientované sionistické skupině Haschomer Hazair. V patnácti se poprvé setkal s Alfredem Adlerem, psychiatrem a zakladatelem individuální psycho-

ŽIDOVSKÉ MUZEUM PŘIPOMÍNÁ OSOBNOST MANESE SPERBERA

logie. Stal se jeho žákem a později spolupracovníkem, v roce 1926 vydal jako prvotinu monografii Alfred Adler: Člověk a jeho teorie. Na Adlerův popud odešel do Berlína, kde přednášel a vedl semináře. Vstoupil do Komunistické strany Německa, což vedlo k roztržce s konzervativním Adlerem.

V roce 1933 byl Sperber spolu s dalšími levicovými obyvateli tzv. „umělecké kolonie“ v Berlíně zatčen. Později přes Prahu a Vídeň prchnul do Záhřebu. V polovině roku 1934 se přesunul do Paříže.

Zde se pak věnoval analýzám o nacismu a podílel se na aktivitách Světového kongresu proti válce a fašismu a Ochraného svazu spisovatelů v exilu. Po moskevských politických procesech se Sperber od komunismu odvrátil, vystupuje ze strany. Ve studii K analýze tyrannis z roku 1938 odhaluje brutální mo-

censké mechanismy nacismu i stalinismu. Sám Sperber považoval tuto svou práci za své nejvýznamnější dílo.

V roce 1942 se Sperberovi a jeho rodině zdařil útek do Švýcarska. Po válce působil opět v Paříži – jako redaktor, filozof a spisovatel. Jeho romány vycházely od roku 1949 ve francouzštině a němčině. Široké publikum si Sperber získal hlavně románovou trilogií Jako slza v oceánu (1961, německy 1971) s autobiografickými rysy. Psal také stovky příspěvků pro

rádiové stanice Freies Berlin a Hlas Ameriky. Neustále připomínal hrůzné události 20. století a vystupoval proti zapomnění, pasivitě a lhostejnosti. Další oblasti, jíž se Sperber po válce s velkým zaujetím věnoval, byla literatura jidiš.

Výstava nazvaná Analýza tyrannis pokračuje do 10. března. www.jwm.at

Manes Sperber (vpravo) s André Malrauxem v roce 1942

BERLÍN

Život pro jeviště

Kostýmy a divadelní rekvizity Wolfa Lедера představuje výstava v berlínském Museu Ephraim-Palais uspořádaná ke 100. výročí narození umělce. Vystaveny jsou také fotografie ze soukromého života Lедера. Do 25. června.

www.stadtmuseum.de

BUDAPEŠŤ

El Greco, Velázquez, Goya

Pět století španělských mistrů – takový je podtitul nové výstavy, která začala v budapešťském Museu výtvarného umění. Návštěvníci si zde prohlédnou více než sto ma-

lebo od slavných malířů, jejichž díla jsou známá po celém světě. Výstava potrvá do 30. dubna. www.szepmuveszeti.hu

LONDÝN

Fotografie přírody

Výstava v londýnském Natural History Museu představuje vítězné snímky z uznávané soutěže Wildlife Photographer. Loňským vítězem se stal Manuel Presti z Itálie se snímkem Hejno špačků v Římě. Expozice potrvá do 23. dubna.

www.nhm.ac.uk

MOSKVA

Umění a virtuální realita

Instalace s názvem V mezičase, která je k vidění ve Státním centru současného umění v Moskvě, vznikla před dvěma lety u příležitosti vstupu Česka do EU. Expozice je věnována virtuální realitě a novým médiím. Svá díla představuje tucet většinou mladých českých výtvarníků, např. Patricie Fexová, Lukáš Rittstein nebo Milan Čais ze skupiny Tata Bojs. Už jen do 19. února.

www.ncca.ru

NEW YORK

Fotografie mezi knihami

Prázdné stěny nabízejí v rámci nové výstavy galerijní prostory Českého centra v New Yorku. Jde o umělecký záměr mladé české výtvarnice Aleny Kotzmannové, která své fotografie v černých knižních deskách založila do knihovny tvořící výrazný prvek místnosti. Snímky zachycují jako by každému známé události, s nimiž se už někdy někde setkal, jen neví, kdy a kde. Výstava, která potrvá do 22. února, je zasazena do tematického celku Svěží vítr, v němž centrum prezentuje nejnovější české umění.

www.czechcentres.cz

ŘÍM

Řím v 18. století

Zhruba dvě stovky exponátů zavedou návštěvníky výstavy v Museo Nazionale del Palazzo di Venezia do života lidí v Římě 18. století. K vidění je oblečení tehdejší doby a nejrůznější objekty. Expozice bude přístupná do 26. února.

www.galleriaborghese.it

Erwin Wurm

Rakouský umělec Erwin Wurm se inspiroval objekty každodenního života (koly, rostlinami, židlemi či

smetáky). Nyní svá díla, která jsou dynamická, ironická, ale i jemná, vystavuje v římském Macro – Museu d'Arte, a to do konce května. www.macro.roma.museum

ROTTERDAM

Čínské šperky

Výstava šperků z Thajska, Laosu, Mongolska a Tibetu začala v rotterdamské Kunsthale. Návštěvníci si mohou prohlédnout nejrůznější umělecké práce šperkařů, a to až do 18. června.

www.kunsthall.nl

Rubriku připravila (ad)